

[Nuorten juomatavat Suomessa](#)

Alkoholinkäytön yleisyys vaihtelee kyselytutkimusten mukaan nuorilla hyvin voimakkaasti iän mukana. Suurin osa nuorista tutustuu alkoholijuomiin jo alaikäisinä. Nuorten terveystapatutkimuksen mukaan 12-vuotiaista nuorista 98 % ilmoitti olevansa raittiita. 14-vuotiaiden keskuudessa raittiita oli 78 %, 16-vuotiaiden keskuudessa enää noin 41 % ja 18-vuotiaiden keskuudessa alle 13 %.

16-vuotiaiden tyttöjen ja poikien juomisessa ei ole eroja

Tyttöjen ja poikien välillä ei ole eroja raittiiden nuorten määrässä eikä juuri humalajuomisen yleisyydessäkään lukuun ottamatta 16-vuotiaita, joista raittiita poikia oli selvästi suurempi osuus kuin tytöistä. Sukupuolten ero alkoholinkäytössä kuitenkin kasvaa iän myötä, ja pojat alkavat käyttää keskimäärin enemmän alkoholia kuin tytöt.

Vaikka raittiudessa eroa onkin, Suomessa 16-vuotiaiden tyttöjen ja poikien juomatavat ovat kuitenkin keskenään enemmän samanlaisia kuin tyttöjen ja poikien juomatavat esimerkiksi Ruotsissa tai Italiassa. Näissä maissa tytöt ja pojat siis käyttävät alkoholia alusta asti eri tavoin.

Nuorten alkoholinkäyttö vähentynyt

Nuorten raittius on lisääntynyt ja humalajuominen vähentynyt viimeisten viidentoista vuoden aikana. Lisäksi alkoholinkäytön aloitus on siirtynyt myöhemmäksi kuin ennen.

Olutta kokeillaan nykyään keskimäärin vanhempana kuin aikaisemmin. Vuonna 1995 oli olutta maistanut 13-vuotiaana tai sitä nuorempana pojista 69 % ja tytöistä 52 %. Vuonna 2015 vastaava osuus oli pojilla enää 29 % ja tytöillä 15 %. Viinin ja väkevien maistamisessa on tapahtunut samanlainen muutos.

Vuonna 2015 tytöistä 8 % ja pojista 9 % oli kokenut ensimmäisen humalansa 13-vuotiaana tai sitä nuorempana, ja 15–16-vuotiaista noin 40 % oli ollut humalassa ainakin kerran.

Eri-ikäiset nuoret juovat eri tavoin

Eri ikäryhmien välillä on suuria eroja humalajuomisen yleisyydessä. Vuonna 2015 14-vuotiaista 2 % ilmoitti juoneensa itsensä todella humalaan vähintään kerran kuussa, 16-vuotiaista noin 8 %, 18-vuotiaista sekä pojista että tytöistä 11 %. Tyttöjen ja poikien juomatavat ovat siis hyvin samanlaisia myös tällä tavoin tarkastellen.

Suomalaisten nuorten juominen keskitasoa

Suomalaisten koululaisten humalajuominen on vähentynyt selvästi 2000-luvulla, ollen nykyään Euroopan keskitasoa, mutta kuitenkin yleisempää kuin Ruotsissa, Norjassa tai Islannissa. Suomalaiset koululaiset juovat humalaan yhtä usein kuin vaikkapa italialaiset, irlantilaiset tai hollantilaiset nuoret. Euroopan ”kärkimaita” tässä suhteessa ovat muun muassa Tanska, Itävalta ja Espanja.

Suomessa nuorten humalajuominen on vähentynyt tasaisesti, eikä paikkakunnalla tai nuoren perhetaustalla näytä olevan tässä suhteessa merkitystä.

Salme Ahlström

tutkimusprofessori, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos THL

Päivittänyt:

Sakari Karvonen

tutkimusprofessori, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos THL

ESPAD-tutkimus (European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs).

Kraus, Ludvig ym. (2016): [The ESPAD Report 2015](#). Results from the European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs.

Karvonen, Sakari (2010) [Jakautuuko nuorten juominen kahtia?](#) Yhteiskuntapolitiikka75 (2010):2, 182–193.

Kouluterveyskysely – [Tulokset](#).

Kinnunen, Jaana M. & Pere, Lasse & Lindfors, Pirjo & Ollila, Hanna & Rimpelä, Arja (2015): [Nuorten terveystapatutkimus 2015](#). Nuorten tupakkatuotteiden ja päihteiden käyttö 1977-2015. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2015:31. Sosiaali- ja terveysministeriö, Helsinki.

Raitasalo, Kirsimarja & Huhtanen, Petri & Miekkala, Mari: [Nuorten päihteiden käyttö Suomessa 1995–2015](#). ESPAD -tutkimuksen tulokset. Raportti 19/2015. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki.

Source URL: <https://nuortenlinkki.fi/tietopiste/tietoartikkelit/alkoholi/nuorten-juomatavat-suomessa>